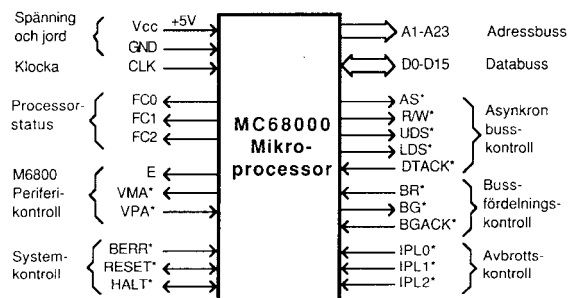

F2: Motorola 68000

- **68000**
 - Arkitektur
 - I/O signaler
 - Processor arkitektur
 - Programmeringsmodell
 - Assembler vs. Maskinkod
 - Exekvering av instruktioner i 68000
 - Instruktionsformat
 - MOVE instruktionen
 - Adresseringsmoder

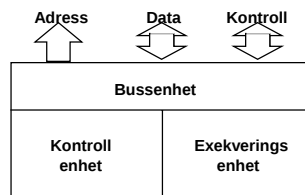
MC68000

- Inre arkitektur som är 32-bits (logiskt)
- Yttre
 - 16 - bit databuss
 - 24 - bit adressbuss, 16 MBytes kan adresseras

Arkitektur MC68000

- **Exekveringsenhet**
 - Utför logiska/aritmetiska operationer
 - Minnesenhet, registerarea
- **Kontrollenhet**
 - Översätter instruktionerna till handling
- **Bussenhet**
 - Kontrollerar läs/skriv data operationer
 - Hämtar instruktioner från minnet

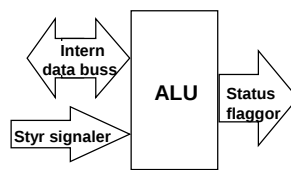
68000, Bussenhet

- **24 - bitars bred adressbuss**
 - 16 Mbytes, (1 kByte = 2^{10} bytes, 1 Mbytes = 2^{20} bytes)
- **16 - bitars bred databuss**
- **2 kontrollbussar**
 - Asynkron kontroll
 - Synkronisering m.h.a. handskakning
 - Synkron kontroll (MC6800 buss)
 - Emulerar MC6800 buss kontroll
 - Saknar handskakning

68000, Exekveringsenhet

- **Består av Register och ALU**

- 16 allmänna register
- ALU, Arithmetic Logic Unit
 - Denna enhet utför beräkningar och logiska operationer på innehållet i processorns register.
- En ALU är uppbyggd med digitala grindar som utför aritmetiska operationer

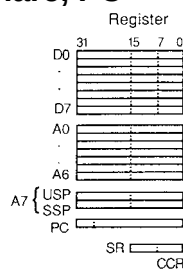

Innehåller även osynliga register

5

Register i MC68000

- 8 - dataregister, D0 - D7
- 7 - adressregister, A0 - A6
- 1 - Stackpekare, A7
- 1 - Condition Code Register, CCR (del av SR)
- 1 - Programräknare, PC

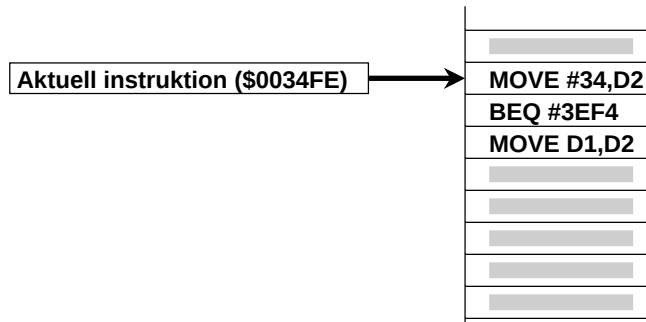

6

PC

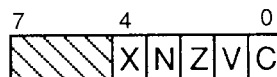
- **Programräknare**

- Pekar vart i minnet den exekverade instruktionen finns

CCR

- Bitarna i registret påverkas av dom olika instruktionerna.
- Titta i instruktionsmanualen efter hur varje instruktion påverkar varje 'flagga'

X = Extended (= "äka carry", för räkning i multipel precision)

N = Negative

Z = Zero

V = Overflow

C = Carry

Exempel på påverkan av CCR

Table 2.1 Effects of various instructions on the CCR

	ADD . B	ADD . B	SUB . B	SUB . B	ASL . B	ASL . B	ASR . B	ASR . B	CLR . B
Source	00101011	01101011	00011010	01011010	00101011	01101011	10101011	01101011	00101011
Destination	00011010	01011010	00011011	00011011					
Destination	01000101	11000101	00010001	11000001	01010110	11010110	11010101	00110101	00000000
CCR	XNZVC	XNZVC	XNZVC	XNZVC	XNZVC	XNZVC	XNZVC	XNZVC	XNZVC
	00000	01010	00000	11001	00000	01010	11001	10001	-0100

$43+26=69_{10}$ $107+90=197_{10}$ $43-26=17_{10}$ $27-90=-63_{10}$

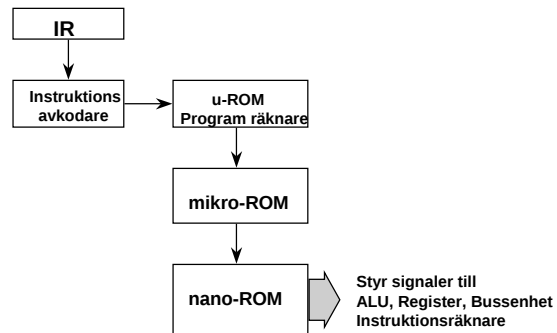

Overflow därför att talet 197 ej kan
representeras med en byte i 2-komplement

Exekvering av 68000 instruktioner

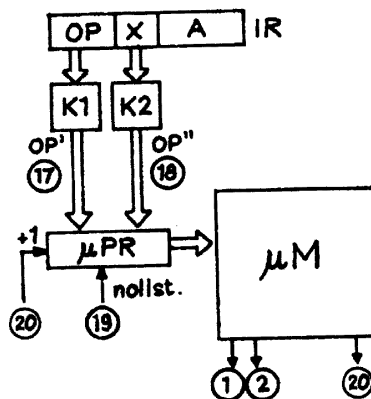
- Bussenheten laddar IR (Instruction Register), med en ny operations kod.
 - Varje instruktion (operationskod) pekar ut ett litet program (mikro program) i ett μ -ROM i processorn.
- Instruktions avkodaren översätter operationskoden till ett värde på u-kods programräknaren.
 - u-PC pekar på ett mikroprogram som utför instruktionen
 - För varje klockpuls räknar μ PC upp och μ -kods ROM:et ger nytt värde (adress) till ett nano-ROM.
 - För varje värde klockpuls ger nano-ROM:et ut en kombination av styrsignal till alla enheter i CPU:n.

Exekvering av mikroprogram/instruktioner

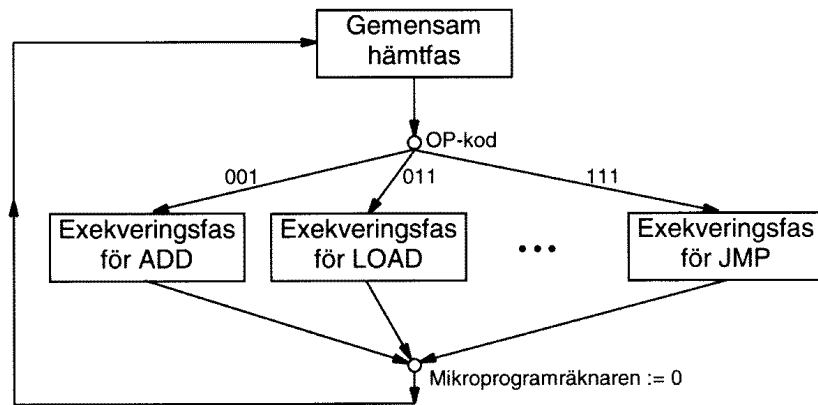

Instr.	OP-kod	Startadress till mikroprogramminnet						
ADD	001	1	1	1	0	0	0	1
LOAD	011	1	0	0	1	0	1	1

Tabell 3. Tabell för översättning av operationskod till startadress

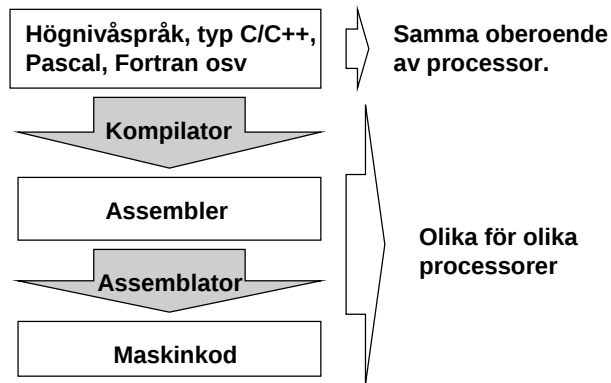
Exekvering av mikroprogram/instruktioner

Vad är maskinkod?

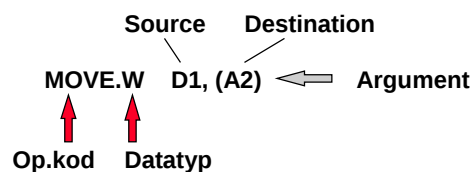
- Den sekvens av binära koder, som utgör ett program.
 - Mycket svårt att förstå
 - Ex.
 - 111000000000110
- Assembler är en översättning av maskinkoden så att människan ska förstå.
 - Ex.
 - MOVEQ #6, D0 (Samma sak som ovan)

- **Assembler är en textversion av maskinkoden**

68000, Assembler

- **En assemblerinstruktion består av**
 - **Operationskod**
 - Matematiska/ Logiska och dataflyttningsoperationer.
 - **Datatyp**
 - B = Byte, 8 bit.
 - W = Word, 16 bit.
 - L = Long word, 32 bit.
 - **Argument**
 - Dataregister
 - Minnesposition
 - Adressregister
 - Osv..

MOVE - instruktionen.

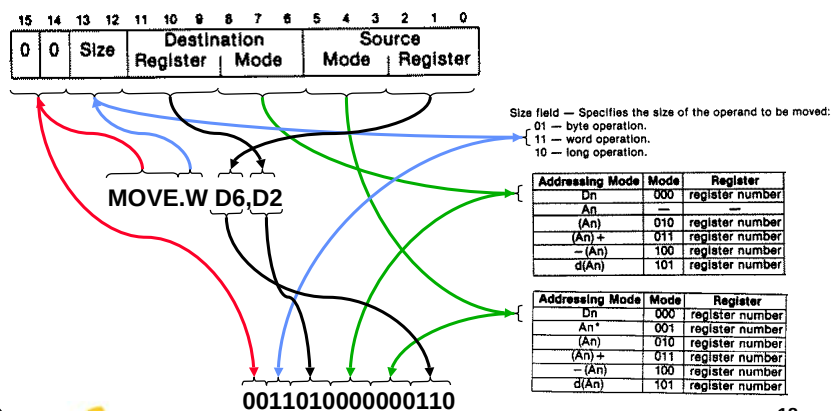
- **MOVE**

- Kopierar data från ett ställe till ett annat
- <Source> -> <Destination>
- Ex.
 - MOVE #43, D0

- **MOVEA**

- Samma som MOVE men destinationen är ett adressregister.
- <Source> -> <An>
- Ex.
 - MOVEA D3, A4

Översättning från assembler till maskin kod

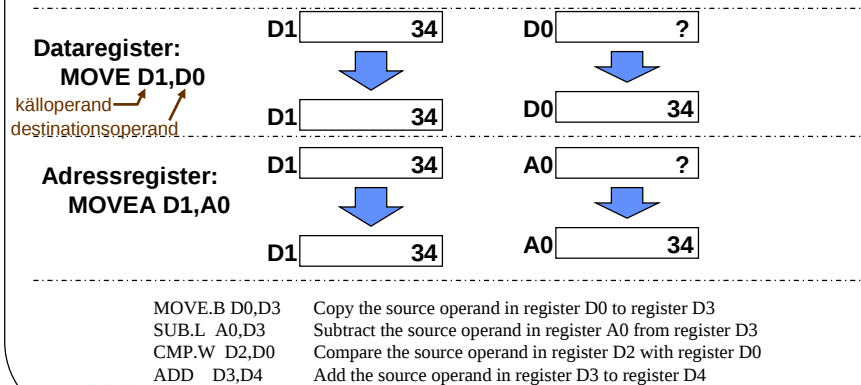

Adresseringsmetoder

- Behandlar hur data läses och skrivs i instruktioner
- Olika metoder
 - Direkt register adressering (Direct register addressing)
 - Direkt data adressering (Immediate addressing)
 - Absolut adressering (Absolute addressing)
 - **Indirekt adressering**

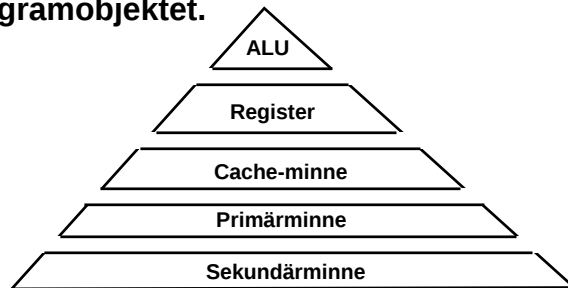
Direkt register adressering

- Enklast
 - En operand är ett dataregister eller adressregister

Direkt adressering

- **Direkt adressering, resulterar i korta instruktioner**
 - Eftersom man behöver bara 3 bitar för att definiera ett register.
- **Det är en snabb instruktion**
 - Eftersom inget externtminne behöver accessas.
- **Som programmerare bör man använda direkt adressering för att lagra variabler som används ofta i programobjektet.**

Direkt data

- **Operanden är en del av instruktionen**
- **'#' används för att indikera 'direkt data' adressering**
- **Till exempel**
 - **MOVE.B #24,D0 använder direkt data operanden 24.**

Före

D0

Efter

D0

Absolut adressering

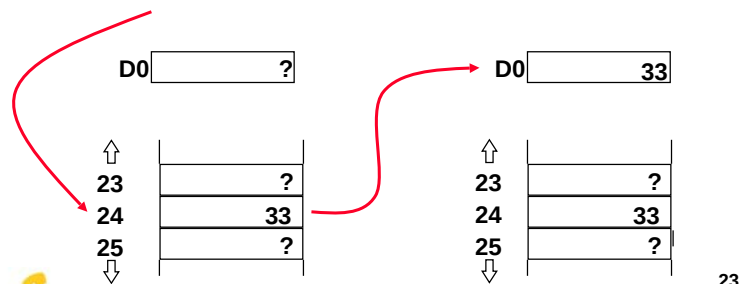
- Kopiera innehållet från/till den specificerade adressen.

- MOVE.W D0, adr.W
- MOVE.W D0, adr.L

- Ex. MOVE.B 24,D0

• Före:

Efter:

Direkt data / Absolut adressering

- För direkt data och absolut adressering finns data eller adressen till data inbakad i instruktionen.
- Absolut adressering kräver 2 (3) minnes accesser vid exekvering
 - 1. Hämta instruktionen
 - 2. Hämta operanden (adressen till operanden)
- Exempel
 - `ADD #3,D0`
 - Adderar 3 till D0
 - `ADD 3,D0`
 - Adderar innehållet i minnes position 3 med D0

Sammanfattning av grundläggande adressering

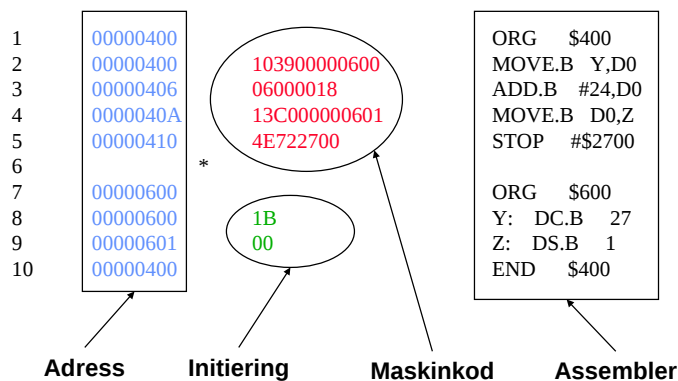
- Studera följande högnivå exempel:
 $Z = Y + 4$
- Följande kod implementerar funktionen

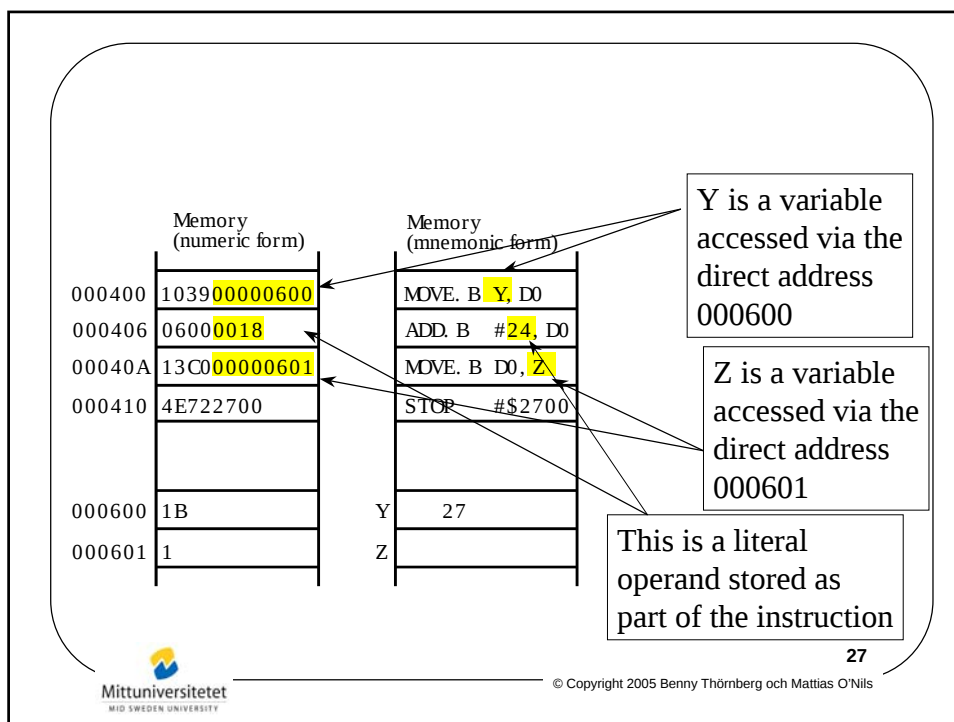
```

ORG    $400    Start of code
MOVE.B Y,D0
ADD    #4,D0
MOVE.B D0,Z

Y      ORG    $600    Start of data area
      DC.B   27    Store the constant 27 in memory
Z      DS.B   1     Reserve a byte for Z
    
```

Den assemblerade koden

Sammanfattning

- **Register direkt adressering** används för variabler som kan lagras i register
- **Direkt data adressering** används för konstanter
- **Absolut adressering** används för variabler som måste lagras i minne eller I/O portar
- Den enda skillnaden mellan register direkt adressering och absolut adressering är att den första använder ett register för att lagra operanden och den senare använder en minnesposition.